

İŞLETMELERDE BECERİ EĞİTİMİ VE UYGULAMALI MESLEK DERSLERİ İLE İLGİLİ GENELGE

İBE Dersi Okul İdareleri tarafından Dağıtımı Yapılırken Uyulması Gereken Kurallar;

1. İşletmelerde Beceri Eğitimi dersi öğretmen ve usta/ usta öğretici tarafından yapılan bir derstir. Okul idaresi zümrelerle belirlediği iş yerlerine öğrencileri gönderir ve öğrenciler uygulama becerilerini gerçek iş yaşamında da sürdürür. İBE dersi ile amaçlanan öğrencilerin iş deneyimi sahibi olmalarıdır. Okulda elde ettiği becerileri iş hayatında gerçek iş ortamında da sergileme imkanı bulması zaman, malzeme, enerji gibi konularda alan yeterlilikleri yanında daha etkili karar almayı geliştirme becerisine sahip olmasıdır.
2. İBE ile ilgili uygulamalarda başarı sağlanması için geliştirilen İş Dosyası, İş Yeri Dökümanı ve Dönem Sonu Değerlendirme Dökümanının dağıtımı ve doldurulması eksiksiz yapılmalıdır.
3. İş yeri dağıtımı yapılırken ilgili Odalardan/ Birliklerden belirlenen temsilcilerden görüş alınmalıdır. İşletmeler üzerinde odaların/birliklerin etki ve yaptırım gücü vardır. Oda ve birliklerin tümü ile bu yönde protokoller imzalanmıştır. (Öğrencilerin iş yerlerine yerleştirilmesi ile ilgili, ilgili oda veya birliklerle **BİRLİKTE** yerler belirlenmelidir.)
4. İş yerleri seçilirken İş Sağlığı ve Güvenliği konularında uygun iş yerleri seçilmesine özen gösterilmelidir.
5. Öğrencilerin iş yerlerinde kazanması gereken yeterlilikler koordinatör öğretmen tarafından takip edilmelidir. Koordinatör öğretmen, iş yeri ziyareti veya telefon veya yazışma ve iş dosyası takip yöntemleri ile öğrencilerin uygulamalarını takip edecektir. Öğrencilerin bulunduğu iş yerleri dönemde en az bir kez ziyaret edilecektir.
6. İş yerinde sorun olması durumunda iş yeri ile görüşülmelidir. Sorunun giderilmemesi durumunda ilgili oda/birlikten destek istenmelidir. Bu girişimden sonra sorun giderilemezse öğrenci başka bir iş yerine dairenin onayı alındıktan sonra aktarılmalıdır.
7. Öğrenci devam devamsızlığı hakkında okul idaresine **AYNI GÜN** içerisinde bilgi verilmelidir.
8. Öğrencilerin tümünün iş yerlerine gönderilmesi esastır. Ancak okul idaresinin uygun görmesi veya öğrencinin iş yerine gönderilmesini engelleyecek bir durumda bakanlıktan izin alınması koşulu ile öğrencinin okulda kalması ve uygulama yapması sağlanır. (Döner sermayesi bulunan okullarda uygulamalar iş yerlerinde yapılmış kabul edilir). (Okulda kalan öğrencinin sorumluluğu okul idaresi tarafından öğretmen, teknik öğretim görevlileri ile birlikte yapılacak işlerle birlikte düzenlenir.

9. İş dosyalarının alandaki gelişimlere göre güncellenmesi ve bu yönde daireye öneri yapılması gereklidir.
10. İş yerlerinde beceri eğitimin değerlendirilmesinde bu yönde hazırlanan tüzük ve genelgelere uyulması gereklidir.
11. Yıllık planlara uygun değerlendirme kriter tabloları, alan öğretmenleri tarafından hazırlanır.
12. Öğrenci İş Dosyasının düzenli ve usulüne uygun olarak tutulması için gereken önlemler sorumlu öğretmen ve ustalar/usta öğreticiler tarafından yapılmalıdır. Formların tam olarak doldurulması sağlanmalıdır.(İşe uygun fotoğraf, form, video rapor, vb. kanıtların dosyada yer almasına özen gösterilmelidir)
13. Değerlendirme iş yerinde yapılabilen iş üzerinden yapılmalıdır.
14. Değerlendirmede Öğretmen ve Usta/ Usta Öğretici/ İş yeri sorumlusu birlikte görev alır. (İş dosyasında formlar yer almaktadır)

İşletmelerde Beceri Eğitimi Sınavları.

1. İşletmelerde Beceri Eğitimi Sınav özel komisyonu iş yerinde öğrenciden sorumlu usta öğretici/ usta ve öğretmenden oluşur. İlgili alanda atölye şefi komisyon başkanı olarak görev alır fakat birebir sorumlu olmadığı öğrenciye not vermez.
2. İşletmelerde Beceri Eğitimi sınavları iş yerlerinde Değerlendirme Kriterlerine göre, süreç boyunca veya süreç bitiminde toplu olarak yapılır. Ancak Elektrik/ Elektronik, Muhasebe (Banka vb iş yerleri) gibi uygulama sınavları yapılamayan alanlarda okul ortamları değerlendirme için kullanılabilir. Sınavın iş yeri sorumlusu ve öğretmen tarafından ortak yapılması esastır. (İş yeri sorumlusu notunu değerlendirme kriterlerine bağlı kalarak verecek, öğretmen sınav notunu yine değerlendirme kriterlerine bağlı olarak yapıp verecektir)
3. İşletmelerde Beceri Eğitimi sınavları Uygulamalı Sınav (Değerlendirme Kriterleri) ve İş Dosyası'nın tutulmasından (doğru-temiz tutma, günlük raporların, kanıtların değerlendirilmesi gibi) oluşur.

Değerlendirme;

- Alanlara göre farklılık göstermektedir. Değerlendirmede esas, öğrencinin alanına yönelik işletmede bulunduğu süre içerisinde yapmış olduğu yeterliliklerin veya ürünlerin ölçümüdür. Bu ölçüm yapılırken değerlendirme kriterleri ve iş dosyası dikkate alınır.

- Alanlara göre değerlendirme farklılıkları o alanla ilgili iş dosyasında belirtilmiştir.
- İş dosyasındaki değerlendirme yöntemleri esas alınır.
- Usta yıl boyunca öğrenciyi iş dosyasındaki kriterler doğrultusunda değerlendirir.
Yapılan ortak sınav sonucunda usta öğretmen ile birlikte notunu verir.
- İş dosyası notu da usta ve öğretmen tarafından ayrı ayrı verilir.

İBE DENKLİĞİ

Her alan/dal için programa İBE Uygulama ders saati ilave edilecektir. Bu ders saati içerisinde;

İş yerlerinin tanıtımı öğrenciler tarafından yapılarak (iş yerinin kuruluş amacı, yılı, üretim vb dalı, kapasite, hedefler vb) iş yeri ile ilgili sunumlar yapılacaktır. Böylece ilgili öğrenciler sektördeki işletmeler hakkında bilgi paylaşımı yaparak aynı zamanda bilgi sahibi de olacaklardır. Aynı zamanda son sınıf öğrencilerinin kendilerini ifade etmeleri, iş yeri deneyimlerini aktarmaları sağlanacaktır.

İBE dersi için iş yerlerinde denetim veya okulda uygulama yapılması söz konusudur.

Bu durumda;

1. İBE denetimi için öğretmenlere;

- Her 4 öğrenci için 2 saat

Öğretmene dağıtım yapılıp tek sayı kalması durumunda öğrenci sayısı bir üste tamamlanıp denklik verilecektir.

- İBE denkliği dağıtımı yapılırken bir öğretmene en az 4 öğrenciye göre dağıtım yapılacaktır.

Ancak ;

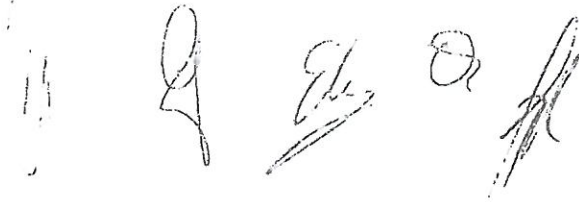
1. Öğretmenin iş yerini denetleme sıklığı 15(onbeş) günde 1 (bir) olmalıdır.
  2. Denetlenecek iş yeri sayısı 3 ve üzeri ise iş yeri denetimi için +1 (artı bir)denklik verilir.
  3. Öğretmenin denetleyeceği iş yeri bölge dışında ise + 2 (artı iki) denklik verilir. (Güzelyurt-Lefkoşa. veya Güzelyurt- Girne gibi)(Öğretmenin bulunduğu ve denetleyeceği bölge dikkate alınır.)
- Öğretmen iş yerine gidip denetimi sonrasında okul idaresine öğrenci, iş yeri, usta vb konularla ilgili yazılı bilgi verir.

2. Okulda Uygulama Yapan Öğretmen İçin

- a) Hangi alanlarda okulda son sınıf öğrencilerle işlerin yapılacağı daire ile istişare edilerek uygulamaya konur.
- b) Okulda öğrencinin kalması ve okul işlerinin yapılması durumunda;
  - en az 4 öğrencinin okulda kalması durumunda öğretmene bu yönde 5 ders saati denklik verilir.
- c) Öğrencilerin öğretmen sorumluluğunda yaptığı işler, okul idaresi tarafından denetlenir.

..... / ..... ÖĞRETİM YILI

YILSONU BECERİ SINAVI NOT FİŞİ

Sınıfı

Meslek Alanı/Dalı

Şubesi

Sınav Tarihi : ..... / ..... / .....

Öğrencinin

Beceri Sınavı
Puanı

(*) İş Dosyası
Puanı

Yıl Sonu Beceri
Sınavı

Sıra No

Numarası

Adı Soyadı

100 Puan
Üzerinde
n Takdir
Edilen

(A)

Yıl Sonu
Beceri
Sınavın
a Etkisi

(A x%
70)

(B)

100 Puan
Üzerin
den
Takdir
Edilen

(C)

Yıl Sonu
Beceri
Sınavın
a Etkisi

(C x%
30)

(D)

Puanı
(B+D)

Notu

Rakam ile

Yazı ile

Açıklama

NOT: İş dosyasında diğer değerlendirme kriterleri ile birlikte yer almaktadır.

(Handwritten signatures and marks)

Uygulamalı Meslek Dersleri Notu

a. Her modül için ayrı değerlendirme yapılacaktır. Bu değerlendirmenin aritmetik ortalaması ilgili dersin dönem sonu notunun oluşturulmasında kullanılacaktır.

b. Modül sayısı fazla olan durumlarda zümre öğretmenlerinin ortak kararıyla, modüller gruplandırılarak sınav yapılabilir.

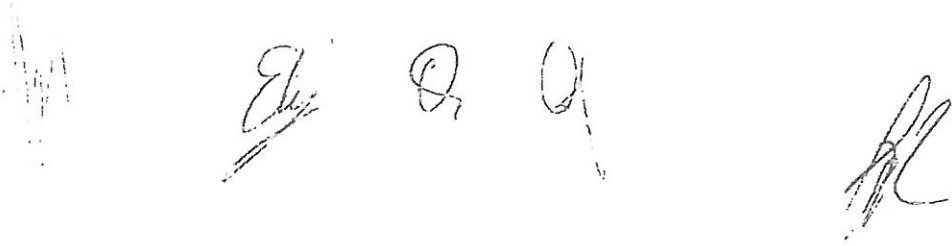
Aritmetik ortalama sonucu oluşan not ilgili dersin dönem sonu notunun oluşturulmasında kullanılacaktır.

c. Bir dersin dönem sonu notu hesaplanırken; ödev-proje 1, modül veya modül gruplarının aritmetik ortalamalarından oluşan not (hem ara sınav notu hem de dönem sonu sınav notu olarak kabul edilir 2+3 ağırlığı) 5. ile çarpılır. Ödev notu ve modül sınavları sonucu oluşan not toplanır ve 6'ya bölünmesiyle dönem sonu notu oluşturulur.

Örnek Hesaplama

Ders	Not	Aritmetik Ortalamanın Hesaplanması
Modül a Modül b, Modül c	8	Modül a + Modül b + Modül c = 8+6+4=18/3=6 (Aritmetik Ortalama)
Modül Notu	6	Aritmetik ortalama (Ara Sınav notu = dönem sonu sınav notu)
Modül Notu Ağırlığı	6	X5 6x5=30
Proje-Ödev Notu ve Ağırlığı	7	X1 7X1=7
Ağırlıklı Not Toplamı		7+30=37
Dönem Sonu Başarı Notu		= 37/6=6

d. Uygulamalı Meslek Derslerinde amaç, yeterliliklerin ölçülmesidir. Bu nedenle teori bilgilerin ölçülmesi için yapılan yazılı sınavlarda %30, uygulama sınavları için % 70 ağırlığı alınır. (Uygulama sınav notu, yıl içerisinde yapılan ürünlerin aritmetik ortalaması alınarak da hesaplanabilir.)

20....-20.... ÖĞRETİM YILI

.....ALANI/DALI
MODÜL NOT FIŞI

SIRA NO	OGRENCİNİN ADI SOYADI	MODÜL a			MODÜL b			MODÜL c			Modül Notu (a+b+c)
		%30	%70	Toplam	%30	%70	Toplam	%30	%70	Toplam	
		Teorik	Uyg.		Teorik	Uyg.		Teorik	Uyg.		

[Handwritten signatures and initials in the bottom section of the page]

Uygulamalı Meslek ve İşletmelerde Beceri Derslerinin Ağırlıkları

a. İşletmelerde Beceri Eğitimi dersinin ağırlığı ders sayısının yarısı kadar alınır. Ancak İşletmelerde Beceri Eğitimi ders ağırlığı 7 (yedi) saatten fazla olamaz. Buçuklar bir üst tam sayıya tamamlanır.

Örnek:

3 gün yani 21 saat olan İBE dersi en fazla 7 ders saati ağırlığı olarak kabul edilebilir.

b. Uygulamalı Meslek Derslerinin ağırlıkları ders sayısı kadar alınır. Ancak alan derslerinin ağırlığı 7 (yedi) saatten fazla olamaz. Buçuklar bir üst tam sayıya tamamlanır.

